

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Tomáše Rychlého a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. S.**, zastoupený JUDr. Janou Mikulovou, advokátkou se sídlem Hlavní třída 1023/55, Ostrava, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 6. 2018, č. j. 18 Ad 50/2017 – 46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Janě Mikulové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1 300 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Krajský soud v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“) rozsudkem ze dne 28. 6. 2018, č. j. 18 Ad 50/2017 - 46, zamítl jako nedůvodnou žalobu žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 10. 2017, č. j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 16. 8. 2017, č. j. X (dále též „*prvostupňové rozhodnutí*“). Posledně uvedeným rozhodnutím žalovaná zamítla žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínek podle § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „*zákon o důchodovém pojištění*“).

[2] Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu. V řízení o invalidní důchod byl zdravotní stav žalobce posuzován lékařem Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) Opava dne 8. 8. 2017. Ten ve svém posudku dospěl k závěru, že žalobce není invalidní, neboť pokles jeho pracovní schopnosti činí 20% [posuzováno dle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity); dále jen „*vyhláška*“)]. Horní hranice této položky byla zvýšena o 10 %, tedy na celkových 30 %, a to s ohledem na to, zda je žalobce schopen využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti a pokračovat v předchozí výdělečné činnosti či je schopen rekvalifikace v souladu s § 3 odst. 2 vyhlášky. Na základě tohoto posudku vydala žalovaná rozhodnutí ze dne 16. 8. 2017, kterým žalobci žádost o invalidní důchod zamítla. Žalobce tak nebyl uznán invalidním podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Ke stejnému závěru dospěl v rámci námitkového řízení i posudkový lékař žalované.

[3] Krajský soud pak své závěry opřel především o posudek posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „PK MPSV“) ze dne 24. 5. 2018, který byl vypracován pro účely přezkumného řízení soudního. Z něj zjistil, že žalobce trpí vertebrogenním algickým syndromem krční a bederní páteře na podkladě degenerativních změn se stavem po stabilizační operaci L5/S1 pro spondylolisthézu L5 v roce 2003. Porucha dynamiky u žalobce přetrvává, zejména krční páteře, což představuje intermitentní projevy cervikobrachiálního syndromu vlevo a iritace S1 vlevo bez zánikové nervové léze. Míru poklesu pracovní schopnosti hodnotila PK MPSV podle kapitoly XIII., oddílu E, položky 1b) přílohy k vyhlášce s ohledem na postižení dvou úseků páteře horní hranicí, kterou navýšila pro neschopnost využití pracovních zkušeností o dalších 10 %, tedy na celkových 30 %. Zdravotní postižení podle závěrů PK MPSV není takového stupně závažnosti a rozsahu, jako je například poškození nervů, paretické jevy a podobně, aby odůvodňovalo hodnocení podle položky 1c) nebo 1d) téže kapitoly a oddílu přílohy k vyhlášce. Nejedná se o středně těžké až těžké funkční postižení páteře se závažnou poruchou dynamiky, závažným neurologickým nálezem, postižením nervů, svalovými atrofiemi, rozsáhlými poruchami hybnosti končetin – s parézami, s poruchou funkce svěračů.

[4] Posudek PK MPSV hodnotil krajský soud jako úplný, správný a přesvědčivý, neboť komise měla k dispozici veškeré odborné nálezy dokladující zdravotní stav žalobce, s těmito se vypořádala a řádně také zdůvodnila, proč pokles schopnosti žalobce nedosahuje 35 % nutných k uznání invalidity. Vzhledem k tomu, že závěry posudku PK MPSV ohledně poklesu pracovní schopnosti žalobce byly shodné se závěry posudků učiněných lékaři OSSZ a ČSSZ ve správním řízení, vyhodnotil soud napadené rozhodnutí žalované jako zákonné.

[5] Krajský soud poukázal na to, že sám žalobce potvrdil, že PK MPSV zhodnotila veškerou jeho dostupnou zdravotní dokumentaci a že netrpí dalším závažným onemocněním oproti těm, která jsou uvedena v tomto posudku. Posudková komise posuzovala zdravotní stav žalobce a pokles jeho pracovní schopnosti ve složení z posudkového lékaře a dalšího odborného lékaře – neurologa, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce. Svým závěrem

pokračování

se zcela ztotožnila s hodnocením provedeným lékařem OSSZ v Opavě dne 8. 8. 2017, tak i s posudkem lékaře žalované ze dne 19. 10. 2017. Proto krajský soud nevyhověl důkaznímu návrhu žalobce na vypracování „revizního znaleckého posudku“, který by měl „řešit scházejících 5 % poklesu pracovní schopnosti k uznání invalidity I. stupně“, jak žalobce navrhl při ústním jednání krajského soudu.

[6] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu, který podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Po stručné rekapitulaci řízení před žalovanou a krajským soudem uvádí, že nesouhlasí s tím, že krajský soud bral za stěžejní hodnocení PK MPSV, že v době vydání napadeného rozhodnutí nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %. Podle stěžovatele se PK MPSV nevypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především pak s těmi, že se u stěžovatele jedná o dlouhodobě nepříznivý stav a že se cítí stále hůř. Stěžovatel má za to, že napadený rozsudek je založen na „nedostatečném dokazování“ a že krajský soud měl nechat vypracovat revizní znalecký posudek.

[7] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí. Připomíná, že krajský soud správně vycházel z posudku PK MPSV, která je ze zákona povolána ke zpracování závěru o zdravotním stavu a invaliditě pojištěnců během soudního přezkumu rozhodnutí o invalidním důchodu. PK MPSV v případě stěžovatele zjistila, že pokles jeho pracovní schopnosti činí 30 %. Jelikož krajský soud dospěl k závěru, že tento posudek je úplný, přesvědčivý a dostatečně zdůvodněný, podle žalované postupoval správně, pokud žalobu zamítl.

[8] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci přitom rozhodl bez jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[9] Dospěl při tom k závěru, že krajský soud postupoval správně, pokud při posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti stěžovatele vycházel z posudku PK MPSV ze dne 24. 5. 2018. Rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je totiž primárně závislé na odborném lékařském posouzení podmínky invalidity pojištěnce. V přezkumném řízení soudním jsou k takovému posouzení povolány ze zákona (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení) posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, a to nejen k celkovému zhodnocení zdravotního stavu a ke stanovení míry poklesu pracovní schopnosti posuzovaných, ale též k zaujetí posudkových závěrů o jejich invaliditě ve smyslu § 39 zákona o důchodovém pojištění. Nicméně i posudek takové komise hodnotí soud jako každý jiný důkaz, nevzbuzuje-li ovšem z hlediska své úplnosti a přesvědčivosti žádnou pochybnost a nejsou-li v řízení zjištěny ani jiné skutečnosti, jimiž by byla správnost posudku zpochybněna, bývá zpravidla důkazem stěžejním. Zdravotní stav a dochovanou pracovní schopnost pojištěnce je přitom nutno hodnotit podle skutkového stavu, který zde byl v době vydání přezkoumávaného rozhodnutí.

[10] Stěžovatel pouze obecně namítá, že se PK MPSV nevypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, tedy s tím, že se u stěžovatele jedná o dlouhodobý nepříznivý stav a že se cítí stále hůř.

[11] Nejvyšší správní soud je ve shodě s krajským soudem toho názoru, že posudek PK MPSV ze dne 24. 5. 2018 požadavky úplnosti skutkových zjištění a přesvědčivosti posudkových závěrů o míře poklesu pracovní schopnosti stěžovatele splňuje. Komise vypracovala posudek v řádném složení, kromě předsedkyně komise – posudkové lékařky byla členem komise i lékařka z oboru neurologie, tedy z toho oboru, do něhož spadá i stěžovatelovo postižení, jež bylo určeno jako hlavní příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Tento stav byl tedy posudkem potvrzen, nicméně toto zjištění samo o sobě není dostatečné pro přiznání invalidního důvodu (jak se mylně domnívá stěžovatel). Komise pro vypracování posudku měla k dispozici dostatek odborných lékařských nálezů, a to nejen z doby do vydání napadeného rozhodnutí, ale i z doby pozdější, které stěžovatel předložil též při jednání PK MPSV. Z těchto nálezů při zpracování posudku PK MPSV důsledně vycházela a vzala v potaz, že v případě stěžovatele jsou jeho obtíže dlouhodobého charakteru (vyskytují se od roku 2003).

[12] Subjektivní pocit stěžovatele, vyjádřený v kasační stížnosti, že se cítí stále hůř, a proto by mu měla být přiznána invalidita pro popisované zdravotní potíže, nemůže být důvodem pro přiznání požadované invalidity, pokud takové rozhodnutí neodůvodňuje objektivně zjištěný zdravotní stav.

[13] Jak již bylo výše uvedeno, PK MPSV dospěla k závěru, že stěžovatel trpí vertebrogenním algickým syndromem krční a bederní páteře na podkladě degenerativních změn se stavem po stabilizační operaci L5/S1 pro spondylolisthézu L5 v roce 2003. Porucha dynamiky u něj přetrvává, zejména krční páteře, což představuje intermitentní projevy cervikobrachialního syndromu vlevo a iritace S1 vlevo bez zánikové nervové léze. Výše popsany zdravotní stav stěžovatele nelze podle PK MPSV hodnotit jinak než podle přílohy k vyhlášce kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b), neboť pro použití položek 1 c) nebo 1d) nejsou splněny podmínky tam uvedené. Důvody, proč nelze zdravotní stav stěžovatele zařadit do položek posledně uvedených, přitom PK MPSV ve svém posudku řádně osvětlila. Míru poklesu pracovní schopnosti stěžovatele pak s ohledem na postižení dvou úseků páteře a skutečnost, že stěžovateli brání využít dosavadní pracovní zkušenosti (číslníka či řidiče), ohodnotila na celkových 30 % (v podrobnostech rekapitulováno v odst. [3] tohoto rozsudku). Z uvedeného vyplývá, že kasační námitka není důvodná, protože stěžovatelem tvrzená existence dlouhodobě nepříznivého stavu sama o sobě není dostatečná pro přiznání invalidního důvodu.

[14] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil stěžovateli ani v tom ohledu, že si krajský soud měl vyžádat revizní znalecký posudek. Je totiž ve shodě s krajským soudem toho názoru, že pro takový postup nebyl důvod. PK MPSV totiž dospěla ke stejnému závěru ohledně zdravotního stavu stěžovatele jako lékař OSSZ i lékař ČSSZ, přičemž takové skutkové zjištění je dostatečné a je založené na veškerých podkladech, předaných stěžovatelem.

[15] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek není zatížen tvrzenými vadami, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

pokračování

[16] Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, žalovaná ve věcech důchodového pojištění nemá toto právo ani v případě úspěchu ve věci. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Ustanovená zástupkyně stěžovatele, advokátka JUDr. Jana Mikulová, učinila ve věci jeden úkon právní služby spočívající v sepisu a podání kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif); dále jen „*advokátní tarif*“], za což jí náleží odměna ve výši 1 000 Kč (§ 7 a § 9 odst. 2 advokátního tarifu) a k tomu náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkově tedy 1 300 Kč. Tato částka bude zástupkyni stěžovatele vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku. Náklady zastoupení stěžovatele nese stát (§ 60 odst. 4 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu